Poliisitarkastaja Ari Järvenpää

Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

HE 45/2021 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle turvallisuutta, turvatoimia ja palveluja koskevasta yhdenne-tystä lähestymistavasta jalkapallo-otteluissa ja muissa urheilutilaisuuksissa tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi sekä laiksi kokoontu-mislain muuttamisesta

1 Yleistä

Hallintovaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta kirjallista asiantuntijalau-suntoa otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä eduskunnalle.

Ehdotuksen tavoitteena on saattaa voimaan uusi Euroopan neuvoston yleissopimus, millä kumottaisiin 35 vuotta vanha suppeampi yleissopimus. Uudessa yleissopimuksessa otetaan mukaan laajemmin turvallisuuteen liit-tyvissä asioissa ja toimenpiteissä eri viranomaisten lisäksi yksityiset ja julki-set toimijat. Uuteen yleissopimukseen on uutena näkökulmana otettu mu-kaan myös urheilutilaisuuksien palveluiden huomioiminen. Tämän lisäksi yleissopimuksessa on laajasti huomioitu jalkapallo-otteluiden ja muiden ur-heilutilaisuuksien turvallisuus ja turvatoimet.

Kokoontumislain 20 §:ään esitetään uuden 2. momentin lisäämistä, jolla mahdollistettaisiin poliisille saattaa voimaan yleissopimuksessa 7 artiklassa edellytetyt turvallisuus- ja pelastussuunnittelut.

2 Asiantuntijan lausunto

Hallituksen esitysluonnos on selkeä ja johdonmukainen. Yleissopimuksen artikloiden yksityiskohtaisten esittelyiden ohessa on kuvattu hyvin laajasti myös aiheeseen oleellisesti liittyvä kansallinen lainsäädäntö sekä viran-omaisten ja muiden toimijoiden toimivaltuudet.

Useimmat Euroopan neuvoston yleissopimuksessa esitetyt käytännöt ovat jo osa Suomen poliisin toimintakulttuuria urheilutilaisuuksien sekä erityi-sesti jalkapallo-otteluiden turvallisuudesta huolehdittaessa. Esitetty yleisso-pimuksen hyväksyminen ja voimaansaattaminen sekä kokoontumislain 20

§:ään lisättävä 2. momentti eivät lisää poliisilaitosten tehtäviä ja vastuita merkittävällä tavalla. Sopimukseen kirjatut tarkennukset ja termistö, samoin kuin esitysluonnoksessa sopimuksen sisältöä koskevat tulkinnat ovat omiaan vahvistamaan vallitsevaa käytäntöä sekä selkeyttämään urheilutilaisuuksien turvallisuuden edistämiseksi tähtääviä toimenpiteitä sekä toimijoiden rooleja.

Euroopan neuvoston pysyvä komitea Standing Committee of the European Convention on Spectator Violence (T-RV) on laatinut ja käsitellyt nyt lausunnolla olevaa uuttaa yleissopimusta usean vuoden kestäneessä prosessissa. Poliisin edustaja on yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön edustajan kanssa olleet T-RV komiteassa koko yleissopimuksen kehittämisprosessin ajan.

Euroopan unionin Law Enforcement Working Party Major Sports Event -työryhmä (LEWP MSE) on kokouksissaan käsitellyt urheiluun liittyviä asioita. Työryhmän kokouksissa on käsitelty laajasti Euroopan neuvoston yleissopimusta ja sen työn tavoitteet ovat samansuuntaiset, kuin yleissopimuksen. Tavoitteiden yhdenmukaisuutta kuvastaa sekin, että LEWP MSE:n alainen Think Thank -työryhmä on ollut valmistelemassa sopimukseen liittyviä asiakirjoja ja sen edustaja on osallistunut myös Euroopan neuvoston asiaa käsitteleviin T-RV:n kokouksiin puheoikeudella.

Yleissopimuksen hyväksymisen jälkeen Poliisihallitus tulee laatimaan poliisiyksiköille tarkemman ohjeistuksen niistä käytännön toimista, joilla uutta sopimusta tultaisiin Suomessa soveltamaan käytäntöön. Ohjeistuksen laadinta tapahtuisi laajassa yhteistyössä eri viranomaisten, urheilun lajiliittojen ja yksityisten toimijoiden kanssa, jotta yleissopimuksessa edellytetyt tavoitteet voitaisiin saavuttaa.